

BÉKÉS MEGYEI KÖNYVTÁR

BESZÁMOLÓ

2025

Békés Megyei Könyvtár

Tartalomjegyzék

1. Rövid összefoglaló (sikerek, trendek, körülmények)	3
2. Stratégiai célok végrehajtása	4
a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által	4
b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését	5
3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés	6
4. Infrastruktúra	6
a. fizikai terek állapotának változása	6
b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása	6
c. egyéb infrastruktúra	7
5. Gyűjteményi információk	7
a. gyűjteményhelyezés és gyűjteményfejlesztés	7
b. gyűjteményfeltárás	8
c. állományvédelem	8
6. Digitalizálás	8
7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások	9
a. helyben elérhető szolgáltatások	9
b. távolról elérhető szolgáltatások	10
8. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)	10
9. Minőségirányítás	11
a. használói elégedettségmérés	11
b. önértékelés	11
c. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése	12
10. Tudományos kutatás és kiadványok	12
11. Partnerségi együttműködések és önkéntesség	12
12. PR/marketing/kommunikáció eredményei	13
a. hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)	13
b. online megjelenés	13
c. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculatváltás)	14
13. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatairól szóló összefoglaló	15
14. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák	16
a. Használati mutatók változásainak kiértékelése 2019–2025, illetve 2024–2025 viszonylatában	16
b. A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása	16
c. A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények	17

1. Rövid összefoglaló (sikerek, trendek, körülmények) (legfeljebb 2000 karakter / 1998)

2025-ben Békéscsabán 7802 fő volt regisztrált könyvtárhasználó, a település 4 könyvtárában 86.705 könyvkölcsönzés történt. A központi könyvtár 4991 felnőtt- és 1547 gyermekolvasóval rendelkezett. 2024-hez képest városi szinten 11,5%-kal nőtt a beiratkozott olvasók száma (2024: 6999 fő). 427 fő az újonnan beiratkozott gyermekolvasó. 5,9%-kal emelkedett a helyben végzett műveletek (kölcsönzés, hosszabbítás, visszavétel, előjegyzés) száma a békéscsabai könyvtárakban.

A könyvkölcsönzések száma 4%-kal növekedett 2024-hez képest, 5%-kal több a 2019-es adatnál. A gyermekolvasók 36%-kal több könyvet kölcsönöztek mint a pandémia előtt. A folyamatos kölcsönzésszám-növekedés a könyvtár sokszínű kulturális programszervezésének, közösségi programjainak, a könyvtárak emelkedésének, a proaktív marketingtevékenységnek köszönhető. A megújított terek valamennyi korcsoport számára csalogatóvá váltak. A bővülő szolgáltatások ellenére a tagsági díj 11 éve változatlan.

A gyermekkönyvtár és az olvasóterem szőnyegcseréje lehetővé tette az állomány átrendezését, leválogatását, a terek újragondolását. A visszajelzések pozitívan fogadták a megújulást. A látogatók kedvelik az állományhoz és szolgáltatásokhoz kapcsolódó játékokat.

**Békéscsabán egy lakosra 1,6 kölcsönzött kötet,
a beiratkozott olvasókra 11 kölcsönzött könyv jutott.
A lakosság 14,5%-a tagja valamely könyvtárnak.**

Az év során Békéscsaba területén 735 könyvtári programot szerveztünk, melyeket 19.849 fő látogatott. A központi könyvtár 487 rendezvényén 15.538 fő vett részt (2024: 367 program, 11.586 fő). A könyvtár készségfejlesztő családi programjai bemutatkoztak a Székelyudvarhelyen. Kiemelt programunk volt a Csabai Könyvbörze, a gyermeknap, az Országos Könyvtári Napok. Több rendhagyó tanóra, kiállítás és vetélkedő várta a helyi általános és középiskolásokat. A fiókkönyvtárak egyaránt közösségi térként funkcionálnak, a helyiek a városrészi könyvtárak aktív látogatói.

Az 5500 fő alatti kistelepüléseken 149 kulturális programot szerveztünk Békés vármegyében.

A nyugállományba vonulók és az évtizedes tapasztalat pótlása több téren a tevékenységek átgondolását indokolta. Egész évben szigorú takarékossgal, óvatos gazdálkodással, tudatos energiafogyasztással, biztosítottuk a könyvtári szolgáltatásokat.

2. Stratégiai célok végrehajtása (legfeljebb 1500 karakter / 1441)

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

A stratégiai terv céljainak teljesülését 2025-ben az alábbiakkal segítettük:

Szolgáltatásfejlesztés:

- munkatársi részvétel konferenciákon, képzéseken
- benchmarking módszer gyakorlati alkalmazása projekt

Modern infrastruktúra, otthonosabb környezet:

- gyermekkönyvtár és olvasóterem felújítása, térátrendezés
- világításkorszerűsítés
- digitalizálási munka

Együttműködés:

- szakmai napok, rendezvények szervezése
- közösségi szolgálat
- Fenntarthatóság: állományvédelem, könyvademányozás, Passzold vissza, tesó! kampány, újrahasznosítást népszerűsítő foglalkozások

Felhasználóbarát könyvtár:

- tartalomközvetítés (kiemelések, játékok, kihívások)
- könyvtárhasználati programok
- karitatív tevékenységek
- kutya barát, kerékpáros barát intézmény
- EpiPen injekció

Esélyegyenlőség:

- „könyvet házhoz”
- nemzetiségi programok
- Netrevalók program
- gyűjteményfejlesztés a speciális ellátást igénylők számára

Minőségi működés:

- belső képzések (plakátszerkesztés, videóvágás)
- látogatói visszajelzések megismerése
- folyamatos javítás
- benchmarking, benchlearning

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

Az EFOP-418 projekt 3. számú fenntartási időszaka teljesült. Az EFOP-373 pályázat hiánypótlottatása folytatódott.

NKA támogatásból népzenei koncertek, olvasásnépszerűsítő tábor és programsorozat, állományvédelmi és minőségbiztosítási tevékenység valósult meg.

A városi közművelődési pályázattal 10 eseményt szerveztünk a békéscsabai könyvtárakban. Fenntartói támogatásból valósultak meg a karbantartási munkálatok.

A TOP Plusz keretében digitális kompetenciafejlesztéshez és életmódváltáshoz kapcsolódó tematikus programok szervezésére pályáztunk

ELÉRHETŐSÉGEINK

- ☎ 0666/530-200
- ✉ bmk@bmk.hu
- 🌐 konyvtar.bmk.hu
- 📍 5600 Békéscsaba, Kiss Ernő utca 3.
- 📌 Békés Megyei Könyvtár
Békés Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtár
- 📷 [bekesmegyeikonyvtar](#)
- 📺 [Békés Megyei Könyvtár](#)
- 🎵 [bekesmegyeikonyvtar](#)
- 📺 [bekesmegyeikonyvtar](#)

3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés (legfeljebb 1500 karakter / 1327)

A könyvtár Továbbképzési szabályzata szerint a szakmai munkakörben, legalább 6 órában foglalkoztatott közép- és felsőfokú végzettségű szakemberek a Beiskolázási terv alapján fejleszthetik, bővíthetik az intézmény alaptevékenységének színvonalas ellátásához, az új szolgáltatásokhoz kapcsolódó kompetenciájukat.

A stratégiai terv alapvető célként jelölte meg a könyvtárosok szakmai felkészültségének növelését, a szakmai kihívásoknak megfelelést. 2025-ben egy fő könyvtáros munkakörben foglalkoztatott elvégezte a Kecskeméti Szakképzési Centrum és a Katona József Könyvtár segédkönyvtáros képését.

2025-ben 15 könyvtáros összesen 83 konferencián, szakmai napon vett részt (2024: 23 könyvtáros, 72 részvétel). A könyvtár 6 konferenciát szervezett, melyeken 266 fő vett részt (2024: 8 konferencia, 226 résztvevő).

A szakmai képzések közül előnyt élveznek az olvasásnépszerűsítéshez, digitális kompetenciához és technológiákhoz, szolgáltatásfejlesztéshez, minőségirányításhoz kapcsolódó, valamint a pályázati felkészülést segítő alkalmak. A belső képzések elsősorban a videóvágáshoz, képszerkesztéshez, alkotó foglalkozásokhoz kapcsolódtak. A kollektíva bűnmegelőzési tájékoztatón vett részt. A szakmai munkatársainak 39%-a tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete helyi szervezetének (2024: 47%).

Az év során 2 szakmai munkakörben foglalkoztatott, valamint a műszaki alkalmazott gondnok nyugállományba vonult. A megnövekedett pályázati tevékenységek miatt pályázati referens foglalkoztatása indokolt.

4. Infrastruktúra (legfeljebb 1500 karakter / 1237)

a. fizikai terek állapotának változása

A földszinti közösségi térben folytatódott a világításkorszerűsítés. A gyermekkönyvtár, valamint az olvasóterem és zenei részleg teljes területén megvalósult az elhasználódott, kopott padlószőnyeg cseréje. Mindkét térben lehetőség nyílt átrendezésre, barátságosabb környezet kialakítására. A gyermekkönyvtárban több tér áll rendelkezésre a foglalkozások megtartásához. Az olvasóterem szellősebb és világosabb lett, átláthatóbb gyűjteménnyel és új bútorzattal. A kültéri programokhoz napvitorlát helyeztünk el a Munkácsy-udvar fölé.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Folyamatos a munkaállomások lehetőség szerinti korszerűsítése (monitor, QR-kódolvasó), az adatbiztonság támogatása (NAS adattároló szerver, külső HDD, IP kamera), a szolgáltatásokhoz köthető bővítés (tablet, notebook, toner).

A használói igények csökkenése miatt kevesebb olvasói számítógépet működtetünk. Az alkotóműhely eszközei, készletei a használatból adódóan amortizálódnak, használhatatlanná válnak.

c. egyéb infrastruktúra

Épületüzemeltetés terén több beruházást történt:

- hűtő-fűtő klímafelügyelet távoli elérése
- teljesítményoptimalizálása, hibaelhárítás
- csapadékelvezető tisztítása
- fázisjavító-csere
- tűzjelzőközpont-bővítés
- meghibásodott látványlift javítása
- kaputelefon korszerűsítése
- zöld felületek rendezése

Megszépült a Jaminai Fiókkönyvtár homlokzata és megújult az ingatlan kapuja. Felújítás után visszatért a gyermekkönyvtár jelképe, Ló Szeráfin.

5. Gyűjteményi információk (legfeljebb 2500 karakter / 2420)

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A új műfajok kerültek előtérbe (silent book, interaktív könyv). A kölcsönzőtérben új tematikus egységek jöttek létre. Az olvasóteremben új helyre került a Békési Gyűjtemény, mely kiegészült a kölcsönözhető állománnyal, áthelyeztük a zenei könyveket. A zsúfolt belső raktárhelyiség gyűjteményét átrendeztünk, az állomány kezelhetőbb lett. Megtörtént a külső raktár felhalmozott gyűjteményének rendszerezése, javult a tér áttekinthetősége. A külső raktár kiemelt dokumentumait állományba vettük. 256 tétel került átletárolással a gyűjteménybe.

Igény- és megjelenés csökkenés miatt évente kevesebbet költünk zenei dokumentumokra. A használói igények a videojátékok felé mutatnak. A könyvek átlagár emelkedése (2025: 3427 Ft, 2024: 3234 Ft) és a változatlan központi támogatás okán kevesebb dokumentumot tudtunk vásárolni. 5547 könyv, 136 zenei dokumentum, 39 időszaki kiadvány, 68 egyéb tétel (diafilm, videojáték, társasjáték) beszerzése történt.

Érdekltség-növelő támogatásból 167 könyvet, 2 társasjátékot, 1 időszaki kiadványt vásároltunk. ODR-támogatásból 246 db – könyvtárközi kérsnél népszerű – dokumentum, valamint a postaköltség finanszírozása történt. Kaptunk NKA-támogatásból megjelent kiadványokat (355 könyv, 5 időszaki kiadvány, 1 DVD). A nemzetiségi dokumentumok nem érkeztek meg a tárgyévben. Ajándék útján 1066 dokumentum (1016 könyv) került a könyvtárhoz. 341 db 1945 előtti kiadvány vált hozzáférhetővé és kutathatóvá.

Kötelespéldányként 59 könyv, 10 folyóirat került állományba. A Márai-programmal (NKA) a központi és fiókkönyvtárak állománya 439 kötettel. Az állományegységekben selejtezés zajlott. A tönkrement, megérített könyveket töröltük. Összesen 5373 dokumentum (könyv, folyóirat, DVD, VHS, kotta) került törlésre.

Állományunk az év végén 316.205 db dokumentumból állt – 382.276.522 Ft értékben (2024: 315.322, 2023: 314.568 dokumentum).

b. gyűjteményfeltárás

2025-ben 8317 rekord készült, teljes leírással és tárgyszavazással. Meglévő leírások honosításra kerültek az adatbázisunkhoz illesztéssel. Idegennyelvű és helyi kiadványokról saját leírás készült.

53 CD, 74 DVD, 9 hangoskönyv, 11 multimédia, 17 diafilm, 38 társasjáték feltárássra került. Az adatbázis rekordjait folyamatosan korrigáltuk. Az AV-dokumentumok feltárása az olvasóterem feladata lett. Cél az automatizálási, egyszerűsítési lehetőségek kiaknázása.

c. állományvédelem

A gyűjtemény azonosítása és védelme céljából 3383 kötetet láttunk el rádiófrekvenciás biztonsági jellel a gyűjteményfeltáró folyamat részeként. 127.460 kötet rendelkezik RFID-taggel.

A fokozottan védett dokumentumok kötetése megtörtént. Munkatárs segíti a sérült könyvborítók, szakadt oldalak javítását.

NKA-támogatásból 5 rossz állapotú kötet restaurálása valósult. A kiemelt értékű ritka könyveket kiállítás formájában bemutattuk.

6. Digitalizálás (legfeljebb 1500 karakter / 1003)

Megkezdjük az e-katalógus újraépítését a dSpace adattároló repozitórium alapján. A keretrendszer és felhasználói felület (szolgáltató által történő) fejlesztésével párhuzamosan elindult a meglévő digitalizált tartalmak beazonosítása, helyreállítása, publikálása – a könyvtár munkatársai segítségével. 2025-ben a digitalizálási feladatot a már digitalizált objektumok újraközlése jelentette, hogy azokat a felhasználók rendelkezésére lehessen bocsátani. A jelenleg nem publikus felületen 374 digitális tétel található.

Az OSZK több Békés megyei vonatkozású folyóirat (mikrofilm) digitalizálását, publikálását segítette. Állományvédelmi szempontból indokolt vagy olvasói megrendelés esetén digitális másolatokat készítettünk. Az olvasóterem és informatika munkatársai végzik a digitalizálási feladatokat. Külön humán erőforrás nem áll rendelkezésre a feladat teljeskörű ellátására (2024: 1 fő közfoglalkoztatott). 2025-ben 8 db könyv vagy könyvrészlet archiválása valósult meg (3 olvasói igényre).

E-ügyintézéshez kapcsolódó szolgáltatásaink széleskörű hozzáférhetővé tétele az intézmény társadalmi felelősségvállalását erősíti.

7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások (legfeljebb 3000 karakter / 2996)

a. helyben elérhető szolgáltatások

A könyvkölcsönzés túlszárnyalta a 2019-es adatokat. AV-dokumentumok és folyóiratok kölcsönzése csökkent, a diafilmek, társasjátékok kölcsönzésszáma nőtt. Tárgyak közül a diavetítőt vitték legtöbbször haza. Házhozszállítással segítettük a könyvtárhasználatban akadályozottakat (2025: 217 dok.).

A gyűjteményt és az olvasást tematikus kiemelésekkel, ajánlókkel, játékokkal (magyar filmek hete, zene világnapja, Halloween), olvasási kihívásokkal („4 hónap, négy könyv”, Állatbarát Könyvtár Program) népszerűsítettük. Közösségi oldalakon, honlapon, hírlevélben megjelentek az új beszerzések, aktualitások.

A gyermekkönyvtárt 14 alkalommal 17 csoport látogatta az év során. 19 foglalkozáson (költészet napja, magyar népmese napja) 413 fő vett részt. A Mesejárt 8 külső helyszínen, 141 óvodás részvételével zajlott. Igény mutatkozott a könyvtárhasználati foglalkozások megtartására kisiskolások körében. Az interaktív játékokon 157 fő vett részt.

A kutatást segítő gyűjteményhez, anyakönyvekhez az olvasóteremben biztosítunk hozzáférést. A helyismereti kérdések megválaszolásával segítjük a kutatók munkáját, helytörténeti munkák megszületését. Teljeskörű hozzáférést biztosítottunk adatbázisokhoz (Arcanum Újságok, Interkönyv, USC SOÁ archívum, NAVA).

Növekedett az e-olvasójegy népszerűsége. A látogatók gyakran informatikai segítséget kértek (pl. Ügyfélszolgálat igénylése). A Netrevalók program 12 alkalommal, 70 időskorú tanulását segítette középiskolások közreműködésével.

Tovább működött a Tekervény és a Könyvjelző olvasóklub, a KULCS biblioterápiás sorozat. Heti rendszerességgel társasjátéklklub kezdte meg működését. Középiskolások részvételével elindult a Gamedev Klub.

Szervezésünkben valósult meg az Internet Fiesta, Ünnepi Könyvhét, Országos Könyvtári Napok, CodeWeek, Európai Szerzők Napja, Csabai Könyvbörze a városban. A könyvtár szervezte a Csabai Kulturális Játékok könyvtárhasználati és rejtvényfejtő versenyait és a Bod Péter Könyvtárhasználati Verseny megyei fordulóját.

Családok kikapcsolódást szolgáltatta a szabadulós játék (20 csapat/72 fő) és a videójátékozás. Utóbbi versenyekkel népszerűsítettünk (e-foci, Just Dance táncverseny). Újra bevezettük a zenehallgatást.

A könyvtár a falakon kívül is bemutatkozott (BRSE-tábor, Hobbi Elektronikai Találkozó, anyatejes táplálás világnapja). Az év 12 városismereti sétáján 315 fő ismerte meg a Munkácsy Negyedét. A foglalkozások középpontjában az olvasásnépszerűsítés, a digitális technológiák és a fenntarthatóság szempontjai álltak.

Jaminában találkozik a KönyvÖlelők klubja és az Életvezetési Kör. A Lencsési könyvtárban működik a Padlásterápia festőklub, hangrelaxációs alkalmak és felolvasódélutánok várták az érdeklődőket. A mezőmegyeri fiókkönyvtár és a művelődési ház közösen működtette klubjait: Rímszerda, Völgyzugony Könyvklub, Tollforgatók klubja.

Egyedülálló könyvtári szolgáltatásunk az alkalmi terembérlet (Aranyévek Nyugdíjas Klub, Pedagógiai Oktatási Központ).

b. távolról elérhető szolgáltatások

A honlapok elérhető az online katalógus, az előjegyzés és hosszabbítás. Az otthonról elérhető szolgáltatások linkgyűjtemény formájában megtalálhatók.

A könyvtári podcastcsatornát a YouTube-ra költöztettük. Több esemény visszanezhető. A BékésWiki 2024-hez hasonlóan 2,5 milliós megtekintésszámot ért el. Bővítettük a 100 éve történt blogot.

A könyvtár finanszírozásának köszönhetően otthonról térítésmentesen kereshetők a Békés Megyei Hírlap lapszámai.

8. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)

(legfeljebb 3000 karakter / 2402)

Csatlakoztunk városi rendezvényekhez (magyar kultúra hete, kulturális játékok, gyermeknap, múzeumok éjszakája, Munkács Feszt), szünidei programokat hirdettünk. Látogatottak voltak helyismereti rendezvényeink (Békéscsabai Városvédő és Városszépítő Egyetem szabadegyetemei, Csabai Mesék). A robotika foglalkozások célját az olvasásnépszerűsítés határozta meg (A kis herceg, A Pál utcai fiúk, A kőszívű ember fiai, Magyar eredetmondák, Vuk, Munkácsy). A digitális kultúra tantárgynak köszönhetően több oktatási intézmény kereste az oktatást segítő foglalkozásainkat. Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó kreatív programokat szerveztünk (újév, farsang, húsvét, anyák napja, Halloween, advent).

A gyermekkönyvtár országosan egyedülálló módon szervez közösségi kiállításokat. 2025-ben a 125 éve született Fekete István kapcsán a vörös róka volt a téma. A tárlat információkereső játékkal párosult. 11 csoport (192 fő) érkezett a kiállítás megtekintésére. Lehetőségünk volt gyermekolvasók számára közönségtalálkozót szervezni (Bodor Panna, Kiss László). Négy táborot szerveztünk az év során. Új kezdeményezésként nagy sikerrel zárult a matrica csere-bere program, 800 fő (gyermek és felnőtt) élt a lehetőséggel.

A könyvtárárpület 14 tematikus kiállításnak adott otthont (többek között Futaki Attila- emlékkiállítás, Illusztrált történetek (BegArt), 80 éves Harisnyás Pippi, Ónodi Heni sosem látott kincsei, School-Computer, Békéscsabai Fotó Fesztivál, vakok és gyengénlátók alkotásai).

Több nemzetiségi közösségi identitását erősítő programot szerveztünk: Csabai mesék beszélgetéssorozat, Szabó Károly: Erdélyi anizs (kiállítás), német nemzetiségi kóruspróba (8 alkalom), közönségtalálkozó Závada Pállal, Békés Banda népzenei koncertek iskolásoknak. Tovább bővült az ukrán könyvespolcunk.

Otthont adtunk a Békés Megyei Nyugdíjas Egyesület Régiós vers- és prózamondó versenyének, a Békéscsaba Városi Nyugdíjas Egyesület kézimunka klub kiállításának, az Aranyévek Nyugdíjas Klub közösségi rendezvényeinek.

Fiatalok és idősek körében népszerű volt a Netrevalók program, melyen középiskolások nyújtanak informatikai segítséget a szépkorúaknak könyvtári térben. Nyugdíjasok tanítják egymást

az Internet Klub havi találkozóin. Év elején az Ügyfélkapu+ regisztrációt 11 fő számára könnyítettük meg.

A Digilabor alkotóműhelyben 49 robotika, 32 kódolás, 22 kreatív alkotás, 15 varrás, 13 könyvkötészeti, 11 LEGO Story foglalkozást hirdettünk. Összesen 148, térítésmentesen látogatható közösségi alkotóprogramot szerveztünk gyermekek és felnőttek számára.

Az ünnepi időszakban hangsúlyt kaptak a családi programok: A három fenyő c. gyermekelőadás, Galambos Hajnalka és Gál Csaba adventi koncertje, Mosolyra Hangolók szilveszteri gyermekkoncertje.

9. Minőségirányítás (legfeljebb 1500 karakter / 1482)

a. használói elégedettségmérés

	Felmérés	Célcsoport	Válaszadók
1	Társasjáték-kölcsönzés	olvasók	50
2	Békés Banda koncert	résztvevők	5
3	DANTE színi előadás	résztvevők	59
4	Épületbiztonság-felülvizsgálat	munkatársak	28
5	Fiatalkok könyvtárhasználati kérdőíve	25 éven aluliak	25
6	Könyvtári büfé	bérlők	50
7	NKA-pályázatok Békés megyében	vezetők	40
8	Ünnepi Könyvhét	partnerek	10
9	Városismereti séta	résztvevők	32
10	Jövőképajánlás	vezetők	6
11	Könyvtári Kihívás 2025–2026	vezetők	20
12	KSZR szakmai nap	könyvtárosok	24
13	Utazás Robotikába – tábor	résztvevők	10
14	MKE-BMSZ szakmai nap	könyvtárosok	12
15	Nyilvános könyvtárak szakmai napja	könyvtárosok	18
16	Évzáró szakmai nap 2025	könyvtárosok	16
17	CodeWeek workshop	pedagógusok	7

A válaszadói arány: 24 fő/felmérés.

b. önértékelés

Benchmarking minőségirányítási módszer gyakorlati alkalmazása pályázat keretében új könyvtári teljesítménymutatók kerültek kidolgozásra. A gyakorlatorientált fejlesztés céljából megismerhettük 3 kiváló vármegyei hatókörű városi könyvtár működését. A tapasztalatok lehetőséget adnak új módszerek és szolgáltatások bevezetésére, az adminisztráció egyszerűsítésére, a munkatársak és az intézmény szakmai fejlesztésére. A benchmarking folyamat gyakorlati tapasztalatait szakmai napon megosztottuk a vármegyei könyvtárosai számára.

c. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése

Szakmai napokon tájékoztatást nyújtunk aktualitásokról, a pályázati lehetőségekről és a minőségirányítás aspektusairól.

Munkatársaink közreműködtek az országos stratégiai ajánlás elkészítésében. 2025-től új feladatot jelent a Könyvtári Kihívás pályázaton elindult vármegyei könyvtárak módszertani támogatása. Szakmai napon megismertettük a Könyvtári Kihívást, az IKSZ feladatait, a stratégiai ajánlást közkönyvtárak számára.

10. Tudományos kutatás és kiadványok (legfeljebb 1000 karakter / 781)

Helytörténeti referenzs kérdések megválaszolásával segítettük a kutatók munkáját. A könyvtárosok a Hungaricana portált, az Arcanum Digitális Tudománytár, a Békési Gyűjteményt és egyéb kiadványokat használnak a helyismereti kutatások során. Kutatómunkát végeztünk a BékésWiki enciklopédia, a 100 éve történt Tumblr-oldal bővítésekor, a digitalizálandó tételek kiválasztásakor.

2025-ben összeállítottuk a 190 éve született Stark Adolf helyismereti kiadványt. A kötet 2026-ban kerül kiadásra.

A könyvtár munkatársa 8 publikáció megírásában vállaltak szerepet. 5 db könyvtárszakmai publikáció a Háromkák című szakmai magazinban, 2 cikk a Könyvtárvilág webmagazinon és egy tudósítás az Agroforum című lapban jelent meg.

A könyvtár- és szolgáltatásnépszerűsítés hangsúlyát az online térbe helyeztük át (honlap, közösségi média). Nyomatott havi programajánlók és leporellók, brossurák készültek.

11. Partnerségi együttműködések és önkéntesség (legfeljebb 1500 karakter / 1461)

76 középiskolás töltötte könyvtárban az iskolai közösségi szolgálatot. A Netrevalók programon 38 diák segítette az idősek informatikai tudásának bővítését. Önkéntesek segítették a klubok működtetését, foglalkozások szervezését.

Szponzorok (Dig-Build Kft., Marzek Kner Packaging, Lieferant Kft.) támogatásával térítésmentesen látogatható egyedülálló színi előadásokat szerveztünk.

Könyvadománnyal több helyi és határon túli szervezetet támogattunk (gerendási ált. iskola és óvoda, vöröskereszt, Oltalom Nyugdíjas Otthon, Meseház, békéscsabai szlovák iskola, Körösmenti Int. Szoc. Intézmény, Kolozsvári Nature Education Community Center, Alsórákosi Falusi Könyvtár). Az OSZK segítségével eljuttattuk az ungvári könyvtár számára vásárolt magyar nyelvű kiadványokat.

Könyvtártámogató Alapítvánnyal közösen nyereményjátékokat, kulturális programokat szerveztünk. Különböző profilú szponzorok támogatták felajánlásokkal könyvtárhasználati játékaikat. Az Eleki Életmódközpont tematikus előadássorozatot indított a könyvtárban. Partnereink voltak többek között: Remény-Lak Állatvédő Egyesület, Neumann János Számítógéptudományi Társaság, Túrász Velem Turista Egyesület.

201 mosolycsomagot gyűjtöttünk rászoruló családok számára (Baptista Szeretetszolgálat). Jaminában tanszergyűjtéssel járultunk hozzá a nehéz sorsúak iskolakezdéséhez.

Jane Goodall Intézet kampányához csatlakozva 56 db feleslegessé vált eszköz leadása történt a könyvtárban. Segítettük a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület adománygyűjtését (95.000 Ft).

Programjaink legtöbbször meghívott vendégeink önkéntes szerepvállalásának köszönhetően valósulnak meg.

12. PR/marketing/kommunikáció eredményei (legfeljebb 1500 karakter / 1496)

a. hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)

2025-ben 519 médiamegjelenést dokumentáltunk, mely közel azonos a megelőző év adataival (2024: 523). A média képviselőinek rendszeresen meghívót küldtünk programjainkról. A kiemelt eseménysorozatok előtt sajtótájékoztatókat hirdettünk.

A Csaba TV nyár óta nem készít híradásokat, a BEOL munkatársainak részvétele csökkent a könyvtári rendezvényeken. A helyi rádió havi könyvtári programjainlót sugároz.

Békéscsabai Médiacentrum	275
BEOL	132
Békés Megyei Hírlap	45
Csaba TV	21
Csabai Mérleg	13
Körös Hírcentrum	13
Egyéb	20
Összesen	519

b. online megjelenés

Továbbra is hangsúlyos maradt a könyvtári honlap szerepe. Aktualizáltuk az információkat.

Havonta átlagosan 14%-kal nőtt a honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága. A tudatos marketingtevékenység eredményeképp 13%-kal nőtt a Facebook-követők száma. Instagram-oldalunk 365 bejegyzéssel bővült. A TikTokon 14%-kal nőtt a közzétett bejegyzések száma. A YouTube-csatorna 71 új videóval bővült, 39%-kal emelkedett a megtekintések száma. A Molyra 78%-kal több karc került. A közösségi felületeken összesen 1785 bejegyzés látott napvilágot (2024: 1461 poszt).

Kéthetente elektronikus hírlevelet küldünk a feliratkozott olvasók részére (2025-ben 25 hírlevél).

A legtöbb megosztást elért posztok: **1. Tavaszi lomtalanítás (149), 2. Gondnok álláshirdetés (93), 3. 181 évvel ezelőtt született Munkácsy Mihály évfordulóval összekötött városismereti séta (62)**

c. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arcultváltás)

A felújítások, az egységes arculat segíti a pozitív könyvtárkép kommunikálását. A nyitottság, empátia, az igények figyelembevétele létfontosságú az olvasók elégedettsége, az intézmény pozitív megítélése terén. A terek dekorálása a barátságos, befogadó intézmény képét igyekszik megjeleníteni. Hangsúlyt fektettünk a külső környezet szépítésére (zöldítés, virágültetés).

Részt vettünk eseményeken, melyek az intézményről alkotott képet még pozitívabbá, a kulturális szerepet láthatóbbá teszik (versfolyam, gyermeknap).

13. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatairól szóló összefoglaló (legfeljebb 3500 karakter / 3016)

2025-ben a területi ellátás Körösladány csatlakozásával Békés vármegye 51 kistérségi szolgáltatási helyére, 23 települési nyilvános könyvtárára terjedt ki.

A kistérségi ellátást évek óta 5 munkatárs végzi – a központi könyvtár olvasószolgálati, informatikai, gondnoki teendői mellett. A nyilvános könyvtárak koordinálásáért 1 fő felel.

Együttműködünk a vármegye területén lévő 23 nyilvános könyvtárral:

- szakmai irányítás, újdonságok megosztása,
- statisztikai adatszolgáltatás,
- beszámolók, munkaterv összeállítása, közzététele,
- tájékoztatói pályázati, képzési és együttműködési lehetőségekről.

A kistérségi ellátás során megvalósult a(z):

- dokumentumok (könyvek, folyóiratok, e-magazinok) beszerzése, állományba vétele, feldolgozása, kiszállítása,
- közösségi események szervezése, helyi programigények teljesítése,
- IT eszközök beszerzése, karbantartása,
- statisztikai adatszolgáltatás,
- könyvtárosok képzése (egyéni/csoportos),
- közös katalógus, honlap üzemeltetése.

A kistérségi könyvtárak működését a fűtési költségek korlátozták. A tiszteltdíj-emelkedés miatt kevesebb könyvet és rendezvényt finanszíroztunk. 149 közösségi programot szerveztünk kistérségen (2024: 236), 5091 fő részvétele mellett. Gyermeknek a megyei könyvtár munkatársai tartottak foglalkozásokat.

2025-ben nem állt rendelkezésre pályázati forrás a belső terek megújítására. Folytatódott a nagyszénási könyvtár belső megújítása. Elsősorban projektorokkal, diafilmvetítőkkel bővítettük a könyvtárak eszközkészletét.

Online szakmai napot tartottunk „Az online világ által támasztott mindennapi kihívásokkal való együttélés stratégiái” címmel, valamint a Könyvtári Kihívás pályázatról. A fluktuáció miatt szükséges az új könyvtárosok betanítása. 2025-ben 9 településen történt személyi változás, egyéni és kiscsoportos online képzésre is sor került. 2 fő segédkönyvtáros, 2 fő könyvtárszakos BA-képzésen résztvevő számára szolgáltunk gyakorlati helyként. Egy fő a Digilabor működését tanulmányozta a MA-diplomamunkája elkészítéséhez.

2025-ben 88 Békés vármegyei könyvtár (50 szolgáltatási hely, 26 települési, 6 szak-, 5 fiók-, 1 felsőoktatási) statisztikai adatszolgáltatását koordináltunk.

A vármegyei kötelezpéldányok felkutatása, a helyi nyomdák, kiadók, szerzők felajánlásai során 69 kötet érkezett. A települési lapok száma csökkent, a nyomtatásban megjelent példányokat rendszeresen megkaptuk.

2 szakmai napot szerveztünk a vármegye területén működő nyilvános könyvtárak számára az iskolán kívüli képzés támogatása érdekében (összesen 5 könyvtárszakmai műhelynap zajlott Békéscsabán).

Helyszíni látogatásokkal és tanácsadással segítettük a települési könyvtárak működését (2025: 8 tanácsadás). E-mailes és telefonos kapcsolattartás történt intézményenként min. 2 alkalommal. Főképp adatszolgáltatási, pályázati, módszertani, minőségirányítási témakörökben kérték a megyei könyvtár segítségét. 4 településnél havi szintű egyeztetés történt az aktualitások miatt. 3 könyvtár állományellenőrzésének előkészítése megvalósult.

A könyvtár 11 település nemzetiségi ellátását segítette német, roma, román, szlovák, szerb, ukrán nyelvű könyvek megvásárlásával. A kiszállítás 2026-ban várható.

Békés vármegyei értékekkel bővült a BékésWiki helyismereti enciklopédia. Az Arcanum és az OSZK közreműködésével több megyei lap digitalizálása, közzététele megvalósult. Folyamatban a repozitórium helyreállítása.

14. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák (legfeljebb 3000 karakter / 2793)

a. Használati mutatók változásainak kiértékelése 2019–2025, illetve 2024–2025 viszonylatában

2020 óta folyamatosan növekszik a könyvtárat aktívan használók száma. 2025-ben több szakmai mutató (látogatók és könyvkölcsönzések száma) elérte a 2019-es állapotot. 2019-ben a békéscsabai lakosság 13,8%-a, 2024-ben 13%-a, 2025-ben 14,5%-a volt regisztrált könyvtárhasználó.

2024-hez képest 4%-kal nőtt a könyvkölcsönzések száma, ez a száma 2019-hez viszonyítva 5% emelkedést mutat. 2025-ben 12%-kal csökkent a folyóiratok, 8%-kal az audiovizuális dokumentumok kölcsönzése – a használói igények változása, megjelenések csökkenése miatt. A társasjáték-kölcsönzések csekély növekedése arra utal, a városban kevésbé ismert az újfajta szolgáltatás.

2025-ben 7 különböző beiratkozási kedvezményt hirdettünk (171 fő élt a lehetőséggel), mely növelte a beiratkozottak létszámát. Az olvasási kihívásokra a részvételi szám és a visszajelzések alapján valós igény mutatkozik, a kezdeményezések növelik a könyvkölcsönzések számát. A könyvtári programok díjmentesen, könyvtári tagság ellenében látogathatók. Az ismeretterjesztő, gondolatébresztő események hozzájárulnak a nemzeti kulturális örökség értelmezéséhez, a könyvtár nyitott, befogadó közösségi funkciójához. A közös gondolkodásra és alkotásra ösztönző események hozzájárulnak ahhoz, hogy a könyvtár aktív

és közösségi találkozóhelyként jelenjen meg a város kulturális életében.

A web 2.0 interaktív szolgáltatások száma a trendeknek megfelelően bővült. Egy év alatt 36%-kal növekedett a honlaplátogatások száma, mely továbbra is fontos információs felület.

b. A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása

A munkatársak a munkafolyamatok gyorsításához esetenként térítésmentes MI-megoldásokat használnak. A kollégák elsősorban önállóan ismerkednek meg az AI nyújtotta lehetőségekkel. A mesterséges intelligencia témájában előadást szerveztünk általános- és középiskolások, valamint könyvtárosok számára szakmai rendezvényen.

A kihelyezett MIA-terminál kihasználtsága nem releváns. Az önkölcsönző terminál helyett jellemzően a személyes kontaktot keresik a könyvtár látogatói.

Az olvasók többször az MI által generált, nem létező könyvekből álló címlistával érkeztek a könyvtárba. A valósként kezelt fiktív könyvek beszerzését várták, a könyvtárosoknak meg kell győződniük a listák valóságtartalmáról, valamint magyarázattal szolgálni az MI működésének pontatlanságáról, mely új feladatot, szakmai kihívást jelent a „hiteles helyek” számára.

c. A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények

250 éve született Jane Austen

- Online játék

200 éve született Jókai Mór

- Jókai emlékképek kiállítás (kvízzátékkal)
- Csabai Kulturális Játékok könyvtárhasználati és rejtvényfejtő verseny
- Jókai és Békés megye: kalandozások az olvasóteremben
- Dr. Halmágyi Miklós: Jókai Mór regényei és Békés megye (előadás)
- Dr. Temesváry-Kovács Anett: Jókai Mór Békés megyében (előadás)
- Kertész Sándor: Jókai humoristicus irodalma és a karikatúra (előadás)

200 éve indult a reformkor

- Tábor Lajos: A reformkor politikai és kultúrtörténeti arculata (előadás)

190 éve született Stark Adolf

- Emlékezés és kiállítás (2026-ban kötetkiadás)

125 éve született Fekete István

- Közösségi kiállítás
- Fekete István állathősei rajzpályázat – adománygyűjtéssel
- Vuk – Robotika foglalkozás

125 éve született Féja Géza

- Kiállítás

100 éves a magyar rádiózás

- Előadás és kiállítás

Békéscsaba, 2026. február 11.

